

První světová válka

Když 28. června 1914 byl zabit v Sarajevu následník trůnu R-U a jeho choť, František Ferdinand d'Este a hraběnka Žofie Chodková, srbským studentem Gavrielo Principem, bylo o osudu mnoha zemí i lidí rozhodnuto. O den později bylo vyhlášeno stanné právo v Bosně a Hercegovině. Začaly přípravy k válce. 25. července večer byla vyhlášena mobilizace poloviny armádních sborů a 28. července vyhlásilo Rakousko-Uhersko Srbsku válku. 31. července byla vyhlášena všeobecná mobilizace, namikovali muži do 37 let. Do války vstupovaly další evropské státy. Do pohybu se daly síly, které později určovaly po dobu následujících desetiletí dějiny a osudy zemí i lidí a tedy i naší vlasti i naší obce a občanů. Překreslila politickou mapu Evropy, změnila kulturní a společenské klima i způsob uvažování lidí a proměnila tak i způsob života a podnikání našich malých vesnic. První světová válka trvala 4 roky a změnila svět k nepoznání. Léta 1914 - 1918 byla tím, čemu se říká „dějinná křižovatka“.

Protože nebylo rozhlasu ani telefonii jako dnes, nešířila se tato zpráva tak rychle jako dnes. České České vesnice, mezi nimi i naše, ještě netušily, že bylo právě rozhodnutí o osudu mnoha rodin. Zpráva o naší vesnici se dostala, až druhý den, kdy byla v Litni pouť byl svátek pondělí 29. VII. Petra a Pavla. Tam byli i naši občané. Poutě se však již nekonala, protože byl nad celým mocnářstvím Rakouska - Uherska vyhlášen několika denní smutek. Zpráva způsobila v naší vesnici, velký rozruch, nervozitu a velikou otázkou - bude válka, či ne? Dohady, názory, rozmluvy nebraly konce, výměny o přesvědčení národnostním i náboženském. Tedy teprve druhý den, se dozvěděli občané co se vlastně stalo. Protože bylo před počátkem žni, museli se všichni dále věnovat své práci. Přes nutnost i tempo prací, práce jen tu zůstával velký strach, co bude dále. Všichni tušili, že se schyluje k strašlivé bouři. Celý národ a všechny čechy, čeká velká zkouška národnostní. Čas letěl a události nedaly na sebe dlouho čekat. Jak jsem uvedl na počátku do měsíce byla vyhlášena všeobecná mobilizace. Byla neděle dopoledne, když přijel do naší obce kočár z C. k. hejtmanství z Hořovic. Jeho cesta byla k starostovi obce, k panu J. Podlubeckému v čp. 17, kde předal úředník mobilizační vyhlášky a nařídil okamžité vyřízení. Za malou chvíli již, všichni občané četli: „Mobilizační vyhlášku - mým národům“ a vyhlášení války. Mobilizace - válka, neslo se celou vesnicí, od úst k ústům. Překvapení třeba očekávané, chaos a strach o své nejbližší, to byla první reakce nárazu. Vyhláška dále oznamovala, že všichni kdo byl vojákem, do věku 35 let se mají okamžitě dostavit do 24hod, k doplňovacím velitelství v Benouně.

Odkud byli v celých transportech podle zbraní a místa úrčeni posíláni ke svým útvarům. Po všech obcích v okolí, ale i po naší návsi se ozýval pláč a zoufalé výkřiky, většinou manželek a matek těch, jejichž synové a mužové museli odejít. Tyto scény nelze ani popsat, ty zná jen ten kdo je prožil. Mužové rozčilení, ale více klidní pronášeli různé názory, spíše názry vojenského - proč střilet proti bratrům Slovákům budeme střilet do vzduchu - Rusové nám pomůžou - za měsíc je po válce - nebo přeběhnou a dám se zajmout ty různé dohady se ukázaly po řadu let pak platnými, jak se uskutečňovaly.

Druhý den ráno, skoro z každé rodiny, někdo odcházel a sice: Václava Fr. č. 6., Josef a Jaros. Aušada č. 9. Franti Smetana č. 33. Frant. a Václav Věchčík č. 13. Vác. a Frant. Žikán č. 16. Josef Žikán č. 16 sloužil aktivně v Tyrolích. Dále narukovali Frant. a Jos. Skala č. 28. Alois Bouček č. 32. Al. Hornola č. 18. Fr. Macourek č. 39. Jos. Hornbač. 22. Václav Šebek č. 12. Frant. a Jos. Podzubecký č. 17. Tedy 18 mladých lidí, byli tedy 18 prvními kteří počítali Habsburskou rukou a první miska války z naší malé vesničky, šli děšky do Berouna odkud byli rozesíláni do fronty. Oběma je doprovázeli oalebo za vesnicí. Prohlínání žen s pláčem a přáním brzkého návratu. Po těžkém rozloučení se rozšli lidé, kteří společně žili, pracovali a uťušili, že někteří se uvidí po několik let a někteří, že se vidí naposledy. Uplynuly 2 dny a úřady žádaly na obci 2 páry koní s povozem, kruhým pláštěm a k nim 2 koče. Jako jedním s kočí byl úrčen Václav Mořil č. 4. a druhý J. Kurnous který právě sloužil ve statku č. 21. Však na Berounském odvodu uznali jen jeden povoz z J. Kurnousem a tak se V. Mořil vrátil domů. Vyhláška pak stihala vyhlášku. Povolaní starších ročníků, namukování branců odvedených na jaře t. r. dále odvodu koní. Ze starších ročníků narukovali:

Alois Hrubý č. 23. z mladých odvedených na jaře narukovali počátkem září 1. n. Václ. Roztočil č. 27. — Václ. Duchoně č. 7. 5
Karel Motzl č. 4. a Ant. Roztočil č. 20. Při odvedech koní v Litni bylo odvedeno pro armádu 12 koní, které sice stát zaplatil obnou Českou, ale nikomu tím radost neudělal. Do války vstupovaly další státy, došlo k velkým bojům naol řekou Marnon na Pijavě a další. Zase nastaly nové odvedy, pro dřívější nevojáky a mladší ročníky (18-19 leté). Z mladých narukovali: Josef Konvalinka č. 38. Frant. a Boh. Motzl č. 4. z nevojáky uznáni pro vojenskou službu Frant. Auřada č. 9. — Boh. Totiš č. 8. — B. Žibán č. 19. 10
Jan Krbec č. 41 (46) Rud. Hecht č. 29. — Václav Motzl č. 4. — Petrboch č. 3.

V té době se již vraceli první ranění.

První přišel Václ. Šebek č. 12. (Vrátil se o posvícení) zranil prý se schválně sám. Potom se vrátil Fr. Houba č. 6. také zranění ruky si udělal sám. První zpráva o smrti byla o Václ. Věchtíkovi č. 13. který padl na srbské frontě. Druhý, který padl byl Ant. Roztočil č. 20. časové údaje kdy padli, jsou asi nepřesné. Protože, A. Roztočil snad hned padl 20. 11. 1914 a přesto zpráva o jeho smrti přišla později, než o Václ. Věchtíkovi který padl 30. 8. 1915. Třetí který byl zabit v zajetí R-11, byl Frant. Skala č. 28. který byl od r. 1916 nezvěstný. Koncem roku 1915 se vrátil domů Jos. Auřada č. 9. byl vážně zraněn a převezen do nemocnice v Praze, kde mu byla amputována noha a tam také 15. 12. 1915 zemřel. Vojáci psali domů a některým rodina poslala balík, jídlo, šaty, prádlo a často to nedošlo, nebo balík poškozený a nebo i vykradený.

První zpráva o zajetí byla o Frant. Podubec-
kým, který byl zajat v Srbsku. Po válce se vrátil jako francouzský legionář do kterých vstoupil v r. 1917. V obci byla nálada velmi vážná a napjatá a nervozní, způsobená rekvizicí obilí i dobytka. Bída byla na vesnici, ale i ve městě. Přesto, český lid nezapoměl

čím otupit strach i bídu, jak se snažit přežít - byl to český humor a anekdoty kterých bylo plno kolem včetně parodií na některé známé písně. Uvádím jako příklad některé z nich:

„Marie Terezie prohrála Slezko,
a ty Franto prohraješ všecko....“

Melodie na píseň „Nás už nemá nikdo rád“... začínala:

Nás už nemá nikdo rád,	nebo:
s námi se chce každý přát,	Zas mi leze na mysl,
ať je to Francouz, nebo Rus,	prohřáli jsme Přemysl,
každý chce na nás země kus.....	nebude trvat týden,
	prohrajem i Vídeň

Takových parodií na písně lidové i vojenské bylo velké množství. Lid se tím bavil, vzájemně povzbuzoval, aby snáze přežil. Noviny thaly a pravola se znala, když někdo přijel z pole (fronty) a vyprávěl zážitky co zažil viděl i slyšel.

První 2 roky byly zábavy zakázány později byly povoleny. Lidé navštěvovali kostely konaly se pobožnosti zase za všechny, co odešli do boje - do ciziny. Po mši, se vždy hrála R-U hymna „Zachovej nám hospodine!“ Při oslavě nějakého vítězství se musely vyvěsit prapory, ale to vše bylo ovlivněno podle a dle národnostního a politického přesvědčení obyvatele obce.

Během války narizkovaly další ročníky. Byli to: Roztočil Jos. č. 20. Vlasák Vác. č. 25. Šinagl A. č. 15. Al. Houba č. 22. Krbec Frant č. 41. Kadleček Rud. č. 37. Ant. Konvalinka č. 38. Duha Jos. č. 42. Ant. Žikán č. 16. Fryč Vác. č. 2. Po celou dobu války byl starostou obce D. Jos. Podlubecký č. 17., který se z titulu své funkce trochu bál a tak dbal, na přesné dodržení všech nařízení. Hlavně se to dělo při rekvizicích pro potřeby armády, které byly povinné a dělily se dle skutečných zásob a stavu, byly majiteli nařízeny k odevzdání a rekvizice obecní za asistence četníků,

Porodějí i vojska. V naší obci nekvínoval obilí p. Lenkvík z Hostomice a p. Sudík ze Tmaně (z Podskal) nekvínoval dobytek. Protože lidé si zásoby schovávali, byly obomovní prohlídky prováděny těmito orgány. V roce 1917 byla v č. 17 u Roztočic učiněna prohlídka samotným hejtmanem okresu za asistence četnictva. Vytrhali všude i podlahy a sebrali vše co našli a nenechali ani obilí na semena. Později již bylo učiněno i omezení přídělů potravin. První lístky byly na cukr a později skoro na všechno. Byly vydány nové papírové peníze, které byly znehodnoceny tím, že jich bylo vyobáno mnoho a tak si někteří těmito papírky zapalovali i cigarety, žhali je a tak je znehodnocovali. Když došlo k začátkům našich politiků, páni klobáče a kramoře i výboru sokola, vše vyvolalo pravý opar než hrůzu a strach a přihlásila se více radost a vlastenečství. Každý se ptal, proč se nás bojí, tak malé země? Něco se děje v zahraničím odboji! Víru i naději v dobrý obrát, to vše potvrzovalo. To již proskakovaly zprávy o českých legiích, které se tvořily v Rusku, Itálii a Francii.

První, kteří z našich občanů vstoupili

do legie byli:

Ruští legie: Jos. Konvalinka č. 32. Frant. a Jos. Auřada č. 9. Podubecký Jos. č. 17.

Italská legie: Václav a Frant. Mořtl č. 4. Horba Vác. č. 6.

Francouzská legie: Frant. Podubecký č. 17.

Další legionáři z našich občanů do konce války

byli: Italský Jan. Kadlecěk č. 37. (48), Zikán Václav č. 16.

Ruský - Jan Minzbenauer č. 11.

(11x) = Celkem tedy: Ruský 5 - Italský 5 - Francouzský 1.

Vinařice mají podle monografie největší % legionářů z počtu obyvatel. Padlo celkem 8 občanů. Několik i pozranění zemřeli, nebo jim to zanechalo trvalé následky. To byla daň války.

Válka a čas poznamenaly a změnilly osudy a životy lidí a rodin. Někde to zahojil čas, někde nešlo zadomenout a bolest i vzpomínky se stále vrací.

V roce 1916 byl již nezvěstný Frant. Skala č.28. - Žikán Jos. č.16. padl v Itálii a je pochován v San-Roko. Mezi prvními kteří padli byl Václav Věchtík č.13. - hned poněm Antonín Roztočil č.20. - pak Josef Auřada č.9. - na zranění zemřel Václav Houba č.6. v pražské nemocnici. - Karel Mottl č.4. byl raněn na Srbsku, měl roztržené koleno a zůstaly mu trvale následky. Frant. Mottl č.4. byl raněn do ruky byl doma 3/4 roku. - Na ruské frontě byl raněn Frant. Věchtík č.13. Do ruského zajetí padli Jos. Komvalinka č.38. - Houba Jos. č.22. - Frant. Macourek č.39. - Duchoně Vác. č.7. - Auřada Jos. a Frant. č.9. - Podubecký Josef č.17. - Do zajetí Italského padli Mottl Vác. a Frant. č.4. Houba Vác. č.6. - Kadleček Rud. č.37. - V Srbsku byl zajatý v Albánii Frant. Podubecký č.17. pozdější francouzský legionář.

Postupem času, se však situace na frontě i doma přiodstřovala. V zázemí byl někde hlad a nedostatek potravin. Rekvizice za rekvizicí se v naší vsi stále množily, a naši občané vinařický, se snažili zásoby ukrýt a schovat, aby měli alespoň pro své doma a příbuzné ve městě či jinde. Lidé ukrývali vše - obilí, mouku, hrách, brambory, prostě vše co bylo k jídlu a cílem i rekvizice. Protože strach, i nouze vytvářeli také i scény při vážnosti oboby a strachu i veselé a humorné. Uvedu některé, které mě vyprávěl O.J. Duchoně z č.26, které mu tyto historky vyprávěl O.Fr. Pelikán z č.30. P. Duchoně a P. Pelikán, pracovali totiž po válce spolu v Iomu „Homoláku“ u Hor. Tak tato historka, začala tím, že v obci probíhala rekvizice a tak P. Roztočil z č.20. ze strachu, aby nepřišel o mouku naložil 2 pytle mouky pod hnoj a ten vzal na své pole za Bačin. Tam mouku

schoval. Bylo po rekvizici a navěter si došel p. Roztočil pro Vác. Šebka č. 42 a Frant. Pelikána z č. 30. a zjednal si je, aby mu v noci pomohli přinést mouku z Bacína, zpět olomů. Vše mohlo dopadnout dobře, ale Vác Šebek se domluvil s p. Vlasákem č. 25, aby v určenou hodinu, až přijdou s moukou, dělal četníka a chodil za vsí sem a tam, za Duhovic č. 42 směrem k Suchomastřím. V noci se sešli, každý si dal pytel na rameno a šli z Bacína dolů cestou ke vsi, přešli č. n. a zadem šli k Duhovic na Suchomastřskou cestu a zadem ke statku č. 20. Cesta to byla dlouhá a náklad na zádech byl stále těžší. Když přicházeli k cestě najednou Roztočil vidí četníka, jak tu i s puškou na rameni chodí sem a tam, jak by na někoho čekal. Práštil s pytle, Šebek také a utíkali zděť. Pelikán i s pytle běžel přes pole do lesa háje, kde také pytel zahodil a zadem běžel olomů. Však ti kteří byli smluveni, oba pytle si odnesli domů a třetí jim prozradil pak Pelikán, když tam Šebek přilít. Pelikán byl strachem bez sebe, ale i prožitou námahou. Tato epizoda byla dlouho tajena, ale pozdějších letech přišla ven. Všem nic se nestalo, Roztočil ještě mouku měl a žito prý neměli nic. Jenže tu noc co se to událo, Pelikán a Roztočil tu noc nespali. Šebek a Vlasák spali jistě dobře!

Tyto historiky zaznamenávám jen proto, že jen málo lidí si dovede představit co to znamenalo rekvizice. Když přišli do vsi úředník s četníky, nebo vojáky a běda tomu do kterého stavení vstoupili a začali prohlédávat vše, od sklepa až po půdu kůlny, stáje, stodoly a brali vše co bylo k jídlu, bez bez ohledu na osiva i dárky určené k zásobování rodiny. Také pan Pelikán z čp. 30. si jednou večer vzal pytel pšenice a šel do své stodůlky a tam pytel nacpal ve střěse pod nástěnkou, t.j. těsně podle střechy dolů, no a spal a spal aby byl pytel hodně dole a šel klidně spát. Ráno vstává a jde do práce.

Dělal v lomu Homolák mistra. Vyjelo před vrátka a viděl že jeho spoludělník Kubišta ze Všeradic, se dívá na jeho stavení a jak ho uviděl hned volal: „Hej Františku proč máš ten pytel na střechě?“ Ovšem že se Pelikán zhrozil a letěl zpět domů a skutečně, jak tam ten pytel spal, tak místo dolů do slámy vylezl ten pytel zkrze došky na střechu a byl viděn již z dálky, jak leží na střechě. Takových humorných, ale i vážných se v době války stalo skutečně dost, byly to dřívody k úsměvu, ale i k pláči.

Jak jsem se již dříve zmínil, nesměli se v počátku války konat zábavy, ale později už ano. Ve vinařicích Požadatelé byli hoši, kteří byli mladí a nešli do války narození 1900 t. i. 70s. Duchoň 26. Jiří Roztočil č. 27. Konvalinka Frant. č. 38. Žikán Ant. č. 16. Zábavy se konat směly, ale čistý výtěžek musel jít na tehdejší válečný červený kříž. Hoši si podali žádost přímo na hejtmanství odkud jim bylo vyhověno. Žádost dostal starosta, který však ohlásil na C. k. hejtmanství, že za požádek neručí. To bylo 2 dny před zábavou. Plakáty rozvezeny, už se dělala útrata na konto zábavy v míst. hostinci a najeolnou tohle. Hoši se rozhodli že budou mít zábavu i bez povolení. Však spor se tedy před zábavou u starosty urovnal a zábava se konala. Hrál tu Hlouba z Vižin Vinařický rodák z č. 22. lidu plno. Po této velmi dobré zábavě, mohl přijít ale špatný konec. Po zaplacení všech výloh (všem se na zábavě zaplatilo pivo), dali panu starostovi zbytek 37 korun z kterých se měla ještě zaplatit „paleta“, 24 korun (dávka ze zábavy C. k. hejtmanství.) Za každého hrošebníka se platilo 2 k a bylo jich 12 t. i. celkem 24 korun. Ovšem starosta asi špatně rozuměl a poslal celou částku červenému kříži. Po krátkém čase narukovali 2 mladí Konvalinka Frant. a Žikán Ant. a zbyli jen dva. Neřvalo ani věsíc a přišel exekutor a že tu byla zábava, a že nebyla zaplacená paleta, která se platí správně předem. Starosta se vyčádel že o tom nic neví. Duchoň s Roztočilem řekli že na to peníze dali a tak okolo, že 2 společníci jsou již na frontě.

úředník žádal, že to se musí zaplatit. Časem se nato zadomělo i přes upomínky, které chodily zůstali vinařští hoši c.k. rakouském a hejtmanskví dlužní a dluží mu to dodnes.

Po dobu I. světové války vystřídal vinařická hospoda 3 hostinské. Nejdříve zde byl p. Hauzlik Aut. pocházel z Višín na hospodě byl jako nájemce od roku 1909 - 1914. Poté přišel Zikán Fr. 1916 byl zde 1914 - 1916. V tu dobu se vrátil z fronty raněný Karel Mořtla č. 4. a byl vinařickým hostinským od roku 1916 - 1929. Léta plynula a věci šly ke svému konci. Traceli se ranění vyvířali se legie, blížil se konec války. Ardiné si vedli čsl. legie a hoši bojovali jako lvi to nám říká i naše historie obojích u Zborova - Bachmače - na řece Píavě - v Itálii - Francii - Rusku. Po celé Evropě tekla česká krev, cizí zem křeje těla českých synů naší vlasti, bojovníků za práva a svobodu českého lidu. Proto nikdy nezapomeňte na tyto hrdiny, kteří neváhali položit i své životy za naši svobodu a byli to i naši občané Vinařický. V této těžké době měli lidé k sobě důvěru, navzájem si pomáhali a dělali vše co bylo české. Každý věřil, že se blíží již konec všech utrpení, ústříků a bezpráví, že válka tak dlouhá bude končit. Vojáci jezdili z fronty domů, na dovolenky i bez nich - narobili i desertéři, ale všichni museli zas zpět, do pole na frontu. Strach s útrastí a četnických asistencí byla ještě značná. J. mého otce Václ. Mořtla č. 4. který se ožyden déle zdržel doma, musel znovu odjet na frontu. Jel přes Prahu tam ho ale zjistili a odjížděl na frontu v doprovodu eskorty vojska. Takových případů bylo v obci i okolí víc.

Čsl. odboj v zahraničí šel ke svému konci, největší mocnost, Rakousko-Uhersko již se hroužila. T. G. Masaryk mluvil v zákopech k našim plukům a legiím. Generál Synový, plukovník Švec, Rostislav Štefaník a další čeští vojáci, politikové a lidé, kteří spolupracovali k zániku 300 leté poroby našeho národa a k obnově naší svobody. Nezapomeňte jejich jména a činy.

Však závěn hrozných zkoušek a utrpení 4 let se blížil ke svému konci. Tato válka zanechala trvalé stopy a jizvy v srdcích mnoha lidí v českých i ostatních zemích, vesnicích i městech - celý svět si oddechl, konečně bude možnost věnovat se životu a práci pro novou cestu životem, dalších generací.

Rakousko-Uhersko „KAPITULOVALO“

mír v celém světě podepsán, jsme svobodni, tak znělo celou zemí, tak znělo vesnicemi, městy, tak to hrálo celým světem. 28. říjen 1918 - je konec války. Co vlasteneckého nadšení, jásotu, lidé se objímali, plakali, zpívali, věšení červeno-bílého praporu a trikolory. Tento den radosti a svobody nelze ani popsat, byl to první den svátku i poděkováním Bohu k němuž se obraceli ve chvílích nejtěžších - věřili a modlili se za svou zemi a zrovně nejbližší, kteří bojovali za svoji vlast a věřili že Bůh dá, aby se ve zdraví vrátili sem domů ke svým drahým. Vždyť teď ta chvíle naděsta, kdy se budou vracet, manželé ke svým ženám a dětem, synové ke svým otcům a maminkám. Všichni věřili že se vrátí, otcové, prostě naši muži, kteří zvítězili, kteří dokázali celému světu, svoji vlasteneckou povinnost za níž dovedli i umírat.

Do naší vesnice přinesla tuto zprávu,

slečna Josefa Auhařová, která šla ráno pěšky do Benouna a v poledne se pěšky vrátila zpět. Vyprávěla co se v Benouně děje. Na náměstí se tančí, lidé zpívají na ulicích, strhávají rakouské orlíčky z budov a vyvěšují české prapory. Je konec války, je samostatnost, toto bylo proneseno v poledních hodinách na vinařské návsi, kam se seběhla celá vesnice, bylo to po poledni 28. října 1918. Celá vesnice se připojila k těmto oslavám s celou svou životností. Šňáhly se prapory, které se hned vyvěšovali. Hoši běželi hned strhnout jeolíného orlíčka,

Který byl na trafice a obchodě p. Rudolfa Hechta včp. 29. Strhli ten hrdý symbol Rakouského mocnářství. Každý měl na prsou trikolonu českých barev. Odpoledne se již nedělo a vše odešlo do místního hostince kde se zpívaly slovanské a české národní písně „Mej slovane“, My jsme bratři jak se patří a další národní. Nutno připomenout, že pít nebylo co, neb celou válku bylo pivo na příděl a právě v tento čas byl příděl piva vyčerpán. Dlouho se zpívalo, rokovalo a vyprávěli se poslední události a zprávy z front, ale všichni byli šťastni, že vše tak skončilo. Ten večer usínaly české dědiny a lidé v nich tichým spánkem, aby se se šťastným úsměvem ráno probudili.

Také druhý den se nedělo na poli, jen se poklidil dobytek a šlo se na Vinařskou návěs. Vyprávění zpěv a šťastný smích zněl celý den. Hoši donášeli zprávy, co se děje v okolních vesnicích. 3 (třetí) den byla znovu slavnost, to bylo 1. XI. 1918. Mládež sebrala do celé vsi obrazy státníků R-U - Fr. Josefa Karla a znaky (orlice) a před večerem, na místě kde tradičně od nepaměti pálí vinařická mládež čarodějnice (na kraji Višňovky) byly tyto symboly velké monarchie spáleny. Hudba hrála a lidé zpívaly k této vaňře „Jo emane, to se ti nestane, co se ti stávalo, to se ti zdávalo“. Průvodem s hudbou tam i zpět a mládež v krojích. Proslav u ohně měl p. učitel Vítek ze Suchomastské školy. Pak byla tato slavnost, na počest osvobození zakončena v místním hostinci taneční zábavou. K první společné zábavě, ve svobodné vlasti, hrála hudba p. kapelníka Fr. Houby z Vižin, (rodáka naší obce) a šťastným šenkýřem, který po 300 letech mohl říci - jste v české hospodě a pijete české pivo byl Karel Mořil z čp. 4. také Čech, který zde hostil vinařické i z okolních vsí sousedy, kamarády - bratry čechy. Byla to doba kdy snad celý národ, byl šťasten a moje maminka říkala, jsou v živole okamžiky, které nemůžeš i nesmíš zapomenout! Ona je nikdy nezapoměla.

Zatím se do vlasti vraceli celé vlaky lidí, vojáku-čechů. Z celého světa se vraceli lidé, ti kteří tento malý stát tolik milují. Jásot a volání a mávání kolem žralí, provázel naše hroliny od hranic až k svobodné Praze. Tak dále až domů, do rodných vesnic, podhorských dědin a samot. Každá vesnička, každá česká chýška vítala někoho, kdo se po dlouhém odloučení vracel, jako bohatýr a vítěz, hrolina celého národa. Znovu se lidé objímali, znovu slzy radosti, ale i smutku když se některý očekávaný nevracel. Ten, jako mnoho jiných, spí svůj sen v daleké cizině. Vždyť skoro po celém světě a bojištích, jsou roztroušeny hroby českých bojovníků, za naši svobodu, dali své životy.

Cizí stráně, pole, lesy, vsácky českou krev, kterou dali i naši občané vinařičti, za naši svobodu, za lepší budoucnost našich dětí a za další generace, za nás za všechny, šli i naši spoluobčané daleko od rodné vesničky, položit to nejdražší - své životy.

Proto jim musí stále patřit naše láska, naše vděčnost a vzpomínka.

Občané Vinařický nezapomeňte!!

Lidé československý! Tvoj odvěký sen stal se skutkem. Naš stát dnešního dne vstoupil v řadu samostatných a svobodných národů!

Kronikář: Boh. Mořil

Poznámka kronikáře:

Podklady pro tuto stat' je z vyprávění:

- mého otce Václava Mořila č. 4. * 1889 - který ve váce byl - legionář. Italok
- D. Jos. Džehonž č. 16. * 1900 z pakleodu doma, voják nebyl.

Je škoda, že naše obec nepostavila památník, jako stálou upomínku těm našim občanům, kteří se do rodné vsi nikdy již nevrátí. Některé okolní vesnice tak učinily. Snad další generace i v naší obci toto napraví.

Vinařice 19. VII. 1960.

Mořil

Rekapitulace:

Do války narukovali: (46)

- č.p. 2. Fruč Vác. * 1875
 3. Peřbok V. 1889
 4. Mottl Vác. 1889
 Mottl Karel 1893
 Mottl Frant. 1895
 Mottl Boh. 1896
 6. Houba Frant 1885
 Houba Vác. 1895
 7. Duchon Vác. 1892
 8. Touš Boh. 1879
 9. Auřada Jos. 1880
 Auřada Fr. 1883
 Auřada Jan. 1887
 č.p. 12. Šebek Vác. * 1881
 13. Věchtík Fr. 1885
 Věchtík Vác. 1889
 15. Šinágl Al. 1875
 16. Zikán Vác. 1881
 Zikán Frant. 1883
 Zikán Jos. 1892
 č.p. 16. Zikán Ant. * 1896 (21)

- č.p. 17. Podubecký Frant * 1884
 Podubecký Jos. 1886
 18. Hornola Al. 1872
 19. Zykán Boh. 1886
 20. Roztočil Jos. 1880
 Roztočil Ant. 1893
 22. Houba Jos. 1884
 Houba Alois 1891
 23. Hrubý Alois 1875
 25. Vlasák Václav 1872
 27. Roztočil Václav 1893
 č.p. 28. Skala Frant. * 1886
 Skala Josef 1888
 29. Hecht Rudolf 1879
 32. Bouček Alois 1885
 33. Smetana Fr. 1888
 37. Kadleček Rud. 1886
 38. Konvalinka Ant. 1896
 Konvalinka Jos. 1895
 39. Macourek Fr. 1892
 41. Krbec Frant. 1871
 Krbec Jan 1881
 č.p. 42. Duha Josef * 1876
 č.p. 5. Procházka Vác. + Alois (25)

Naši Legionáři: (11)

- č.p. 4. Mottl Václav - Italský
 Mottl František - " -
 č.p. 6. Houba Václav - " -
 č.p. 16. Zikán Václav - " - 5
 č.p. 37. Kadleček Jaroslav - " -
 č.p. 9. Auřada Josef - Ruský
 Auřada František - " -
 č.p. 41. Minzbergen Jan - " - 5
 č.p. 17. Podubecký Josef - " -
 č.p. 38. Konvalinka Josef - " -
 č.p. 17. Podubecký Frant Francouzský

Padli ve válce: (8)

- č.p. 20. Roztočil Ant * 1893 - 1914 +
 č.p. 9. Auřada Josef 1880 1914
 č.p. 13. Věchtík Vác. 1889 1915
 č.p. 28 Skala Frant. 1886 1916
 č.p. 16. Zikán Josef 1892 1917
 č.p. 6. Houba Václav 1895 1920
 č.p. 5. Procházka Václav 1896 1914
 č.p. 5. Procházka Alois 1898 1914

Bohuslav Mottl
 kronikář